

1. jul 2024. godine

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede
Rimski trg 46, Podgorica

INFORMACIJA

Biljna proizvodnja - pregled

Korišćeno poljoprivredno zemljište u 2023. godini iznosi 263.522,3 ha, što u odnosu na 2022. godinu predstavlja rast od 3,9%. U ukupnom korišćenom poljoprivrednom zemljištu preovladavaju površine višegodišnjih livada i pašnjaka sa učešćem od 94,6%, dok su oranice zastupljene sa 2,7%, stalni zasadi 2% i okućnice 0,7%. U odnosu na 2022. godinu površina višegodišnjih livada i pašnjaka bilježi rast od 4%, oranica za 5,8%, dok pad se bilježi kod stalnih zasada za 2,8% i okućnica 0,8%.

Ukupna proizvodnja kukuruza za zrno u 2023. godini iznosila je 3.166,3 t, što je za 12,5% više u odnosu na 2022. godinu. Povećanje proizvodnje bilježe i sljedeće kulture: paprika (za 1,3%), krastavac (3,7%), lubenice (za 6,4%) i dinje (za 3,6%). U odnosu na 2022. godinu povećana je ukupna proizvodnja: mandarine (za 3,1%), dok se smanjila proizvodnja šljive, jabuke, kruške, breskve i masline. Ukupna proizvodnja grožđa u 2023. godini smanjena je za 23,1% u odnosu na prethodnu godinu.

Tabela 1. Korišćeno poljoprivredno zemljište po kategorijama, 2010 - 2023.

ha	Korišćeno poljoprivredno zemljište	Oranice	Okućnice i/ili bašte	Stalni zasadi				Višegodišnje livade i pašnjaci
				Vinogradi	Voćnjaci-plantazni	Voćnjaci-ekstenzivni	Rasadnici	
2010	221,297.6	4,428.7	2,032.4	2,535.7	779.1	751.1	32.1	210,738.5
2011	222,914.4	5,720.3	2,017.2	2,629.2	964.5	997.9	32.1	210,553.1
2012	222,890.6	5,716.1	2,028.8	2,697.0	966.2	999.6	32.1	210,450.8
2013	223,131.0	5,812.1	1,992.1	2,701.8	970.7	1,004.2	32.1	210,618.0
2014	230,321.2	6,898.4	1,832.4	2,703.3	1,099.6	1,156.8	47.3	216,583.4
2015	231,405.4	6,853.3	1,861.1	2,708.0	1,144.8	1,147.2	57.9	217,633.1
2016	255,845.8	7,103.9	1,922.4	2,860.4	1,333.8	1,217.6	74.5	241,333.2
2017	256,361.2	7,162.6	2,003.8	2,850.0	1,333.8	1,214.4	72.3	241,724.4
2018	256,807.7	7,199.6	2,014.3	2,837.9	1,356.0	1,214.6	72.4	242,112.9
2019	257,469.6	7,204.6	2,009.8	2,880.0	1,373.3	1,214.6	69.8	242,717.5
2020	257,949.8	7,055.3	2,038.8	2,888.0	1,390.7	1,204.1	68.5	243,304.4
2021	255,564.4	6,884.4	2,015.7	2,834.9	1,423.2	1,212.0	70.7	241,123.5
2022	253,671.4	6,723.2	1,952.0	2,784.0	1,425.3	1,172.7	67.2	239,547.1
2023	263,522.3	7,111.3	1,937.1	2,617.1	1,445.0	1,168.4	64.1	249,179.3

Izvor: MONSTAT

- **Površina oranica** u 2023. godini iznosila je 7,111.3 ha i veća je za 5,77% u odnosu na 2022. godinu, kada je bila 6,723.2 ha.
- **Površina okućnica i bašti** u 2023. godini iznosila je 1,937.1 ha i manja je 0,76% u odnosu na 2022. godinu, kada je bila 1,952.0 ha.
- **Površina vinograda** u 2023. godini iznosila je 2,617.1 ha i manja je 5,99% u odnosu na 2022. godinu, kada je iznosila 2,784.0 ha.
- **Površina voćnjaka (plantažni)** u 2023. godini iznosila je 1,445.0 ha i veća je 1,38% u odnosu na 2022. godinu, kada je iznosila 1,425.3 ha.
- **Površina voćnjaka (ekstenzivni)** u 2023. godini iznosila je 1,168.4 ha i manja je 0,37% u odnosu na 2022. godinu, kada je bila 1,172.7 ha.
- **Površina rasadnika** u 2023. godini iznosila je 64.1 ha i manja 4,61% u odnosu na 2022. godinu, kada je bila 67,2 ha.
- **Površina livada i pašnjaka** u 2023. godini iznosila je 249,179.3 ha i veća je za 4,02% u odnosu na 2022. godinu, kada je bila 239,547.1 ha.

Tabela 2. Proizvodnja žita, 2010 - 2023.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Požnjevena površina, ha														
Pšenica	278.3	504.3	515.6	669.7	738.6	736.5	747.1	766.3	768.8	770.4	735.2	721.6	756.6	756.6
Raž	66.7	175.6	156.6	161.5	182.9	178.2	183.9	181.7	182.5	165	145.4	140.4	135.9	134.5
Ječam	193.5	431.8	414.3	405	423.7	370.1	385.9	394.9	395.4	394.2	327.8	318.4	310.7	298.5
Ovas	158.8	183.6	179.6	207.2	209.9	202.7	207.1	209.9	212.3	213.9	232.1	227.3	230.8	234.4
Kukuruz za zrno	443.5	608.2	588.2	569.1	650.3	629.4	628.1	641.6	645.4	639.2	610.4	619.7	619.7	638.2
Prinos u t/ha														
Pšenica	3.4	3.2	2.8	3.4	2.9	2.9	3.2	3.2	3.2	2.8	3.0	2.8	2.7	2.8
Raž	3.1	3.1	2.1	3.6	2.9	1.9	2.1	2.3	2.4	2.4	2.5	2.3	2.4	2.3
Ječam	2.8	2.6	2.3	2.9	2.7	2.6	2.8	2.7	2.7	2.5	2.9	2.7	2.6	2.6
Ovas	2.6	2.5	1.6	2.8	2.3	2.7	2.7	2.6	2.7	2.8	2.6	2.6	2.6	3.0
Kukuruz za zrno	3.8	4.2	3.2	5.2	5.1	4.3	4.2	4.2	4.3	4.3	4.2	4.2	4.5	5.0
Proizvodnja, t														
Pšenica	946.2	1,613.8	1,443.7	2,300.9	2,158.6	2,110.5	2,353.8	2,462.5	2,466.9	2,146.5	2,238.8	2,055.2	2,047.9	2,111.3
Raž	206.8	544.4	328.9	573.6	527.2	338.8	391.1	421.0	444.9	402.2	364.1	317.5	327.9	310.1
Ječam	541.8	1,122.7	952.9	1,182.3	1,147.3	952.0	1,067.8	1,073.2	1,082.1	982.6	934.4	872.0	814.1	775.6
Ovas	412.9	459.0	287.4	585.0	475.9	555.5	557.0	550.9	563.3	605.0	599.4	596.5	602.7	703.7
Kukuruz za zrno	1,685.3	2,554.4	1,882.2	2,945.9	3,304.6	2,700.2	2,649.9	2,707.6	2,743.3	2,772.6	2,547.0	2,631.4	2,813.3	3,166.3

Izvor: MONSTAT

Proizvodnja žita u 2023. godini u odnosu na 2022. godinu:

- **Pšenica**
  - požnjevena površina (0,00%)
  - proizvodnja (3,10%)
- **Raž**
  - požnjevena površina (-1,03%)
  - proizvodnja (-5,43%)
- **Ječam**
  - požnjevena površina (-3,93%)
  - proizvodnja (-4,73%)
- **Ovas**
  - požnjevena površina (1,56%)
  - proizvodnja (16,76%)
- **Kukuruz za zrno**
  - požnjevena površina (2,99%)
  - proizvodnja (12,55%)

Tabela 3. Ukupna proizvodnja povrća, lubenica, dinja i krompira, 2010 - 2023.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Požnjevena površina, ha														
Crni luk	108.2	110.3	113.6	115.8	122.4	126.9	133.7	134.9	136.5	136.2	133.3	136.2	139.8	139.9
Kupus	374.1	373.6	371.1	379.2	316.3	318.4	379.5	381.3	382.3	382.6	378.4	364.2	342.4	338.5
Paradajz	233.2	108.5	110.9	114.4	114.1	114.3	139.6	143.8	146.2	146.1	139.7	140.1	136.8	135.8
Paprika	199.8	166.0	173.0	179.0	179.6	180.6	229.6	227.6	229.9	229.1	224.0	225.5	219.0	220.2
Krastavac	71.1	49.0	42.9	46.9	46.9	49.9	63.9	65.8	67.7	68.2	66.7	66.6	67.8	67.8
Lubenice	248.1	305.1	306.8	306.4	471.2	482.7	419.9	420.5	425.1	425.6	406.4	406.6	417.3	437.6
Dinje	40.1	46.0	46.3	46.2	49.6	53.8	58.2	60.1	65.3	65.7	69.3	70.2	77.7	80.3
Krompir	1,696.6	1,797.6	1,855.5	1,880.7	2,137.7	2,114.1	2,150.2	2,154.0	2,165.5	2,165.4	2,254.2	2,137.3	2,094.1	2,091.4
Pasulj	100.9	102.9	123.3	138.9	94.0	100.5	101.2	98.9	99.6	101.2	105.6	105.2	101.6	100.7
Prinos, t/ha														
Crni luk	18.0	17.6	14.9	16.7	17.6	18.4	18.5	19.8	20.1	18.6	19.6	19.4	19.1	19.1
Kupus	28.9	27.9	24.5	29.1	33.0	33.4	32.3	32.6	32.7	29.7	33.7	34.6	35.1	34.5
Paradajz	33.6	34.0	32.9	33.8	31.0	34.4	32.0	33.2	33.3	30.4	32.7	32.9	31.6	32.1
Paprika	26.3	25.6	23.2	23.3	22.5	24.9	24.6	24.1	24.1	22.6	24.2	23.5	24.3	24.5
Krastavac	31.8	33.4	28.6	30.7	32.2	36.5	30.7	28.8	29.1	28.8	32.8	33.5	32.8	34.0
Lubenice	40.3	40.3	39.5	40.4	32.4	41.8	41.5	41.7	42.6	40.9	39.1	42.7	42.2	42.8
Dinje	29.8	29.9	29.3	29.9	25.8	25.4	30.0	28.7	27.8	28.3	24.6	27.0	28.8	28.9
Krompir	14.6	16.5	11.8	15.3	14.5	16.7	18.4	17.0	16.1	16.4	17.4	17.2	15.5	15.5
Pasulj	6.7	6.9	5.6	7.0	8.9	8.5	9.2	9.4	2.3	2.5	2.8	2.7	2.9	2.9
Proizvodnja, t														
Crni luk	1,947.6	1,941.3	1,692.6	1,938.7	2,151.4	2,341.6	2,473.4	2,667.90	2,739.6	2,532.1	2,611.4	2,647.5	2,674.2	2,667.6
Kupus	10,811.5	10,423.4	9,092.0	11,034.7	10,442.3	10,623.2	12,257.5	12,439.90	12,509.3	11,380.5	12,738.3	12,613.4	12,004.7	11,664.3
Paradajz	7,835.5	3,689.0	3,648.6	3,862.7	3,533.3	3,935.8	4,464.1	4,767.70	4,865.9	4,444.1	4,568.0	4,612.6	4,329.6	4,353.4
Paprika	5,254.7	4,249.6	4,013.6	4,169.4	4,042.9	4,499.6	5,643.8	5,479.20	5,546.0	5,180.3	5,411.4	5,295.5	5,331.0	5,402.2
Krastavac	2,261.0	1,636.6	1,226.9	1,441.3	1,511.6	1,821.7	1,962.5	1,894.70	1,972.5	1,964.1	2,185.3	2,233.5	2,224.8	2,306.3
Lubenice	9,998.4	12,295.5	12,118.6	12,368.8	15,260.4	20,194.2	17,412.7	17,538.00	18,106.8	17,406.1	15,870.1	17,347.5	17,596.0	18,727.3
Dinje	1,195.0	1,375.4	1,356.6	1,380.8	1,279.7	1,368.9	1,744.8	1,724.60	1,817.2	1,861.1	1,707.8	1,897.0	2,239.1	2,319.1
Krompir	24,770.4	29,660.4	21,894.9	28,866.5	31,097.0	35,444.7	39,504.4	36,631.30	34,887.7	35,462.2	39,301.9	36,700.7	32,461.6	32,441.5
Pasulj	676.0	710.0	690.5	965.7	837.5	855.5	931.7	931.10	232.9	251.1	291.6	287.8	295.8	295.1

Izvor: MONSTAT

Proizvodnja povrća, lubenica, dinja i krompira u 2023. godini u odnosu na 2022. godinu:

- **Crni luk**
  - požnjevena površina (0,07%)
  - proizvodnja (-0,25%)
- **Paradajz**
  - požnjevena površina (-0,73%)
  - proizvodnja (0,55%)
- **Paprika**
  - požnjevena površina (0,55%)
  - proizvodnja (1,34%)
- **Krastavac**
  - požnjevena površina (0,00%)
  - proizvodnja (3,66%)
- **Pasulj**
  - požnjevena površina (-0,89%)
  - proizvodnja (-0,24%)
- **Lubenice**
  - požnjevena površina (4,86%)
  - proizvodnja (6,43%)
- **Dinje**
  - požnjevena površina (3,35%)
  - proizvodnja (3,57%)
- **Kupus**
  - požnjevena površina (-1,14%)
  - proizvodnja (-2,84%)
- **Krompir**
  - požnjevena površina (-0,13%)
  - proizvodnja (-0,06%)

Tabela 4. Proizvodnja voća, citrusa i maslina, 2010 – 2023.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Proizvodnja t														
Šljive	5,883.5	10,324.3	7,454.0	11,736.8	5,743.2	7,035.1	13,127.6	9,888.1	11,835.8	9,636.7	11,260.3	11,823.3	9,665.5	8,516.8
Jabuke	5,937.2	7,440.4	5,687.2	7,065.5	4,900.0	10,614.8	7,968.1	5,371.8	7,583.4	6,344.1	7,340.6	7,767.5	7,349.8	6,164.0
Kruške	1,486.3	1,748.3	1,521.5	1,845.2	914.8	2,648.9	2,612.7	2,063.1	2,298.0	1,892.6	2,207.9	2,252.2	2,436.6	1,719.0
Breskve	1,490.3	1,546.0	1,591.3	1,549.9	1,356.4	1,585.0	884.6	1,279.7	1,291.6	1,036.3	1,254.2	1,280.9	1,300.0	904.9
Mandarine	2,985.2	2,781.6	3,101.2	4,396.0	4,181.0	3,040.2	4,485.0	2,753.8	3,645.4	3,376.4	3,142.4	3,016.5	2,897.2	2,987.2
Masline	657.0	436.7	809.6	325.3	796.2	554.1	766.5	758.6	521.3	574.1	550.2	694.8	792.9	683.5
od toga proizvodnja na plantažama, t														
Šljive	1,313.1	2,304.2	1,663.6	2,619.4	1,976.4	1,259.2	1,587.6	1,044.5	1,378.6	721.8	842.5	1,228.6	1,265.7	1,076.0
Jabuke	2,115.7	2,651.4	2,026.7	2,517.8	2,656.0	2,816.8	1,638.3	1,346.8	1,687.5	1,486.8	1,402.1	1,516.9	1,574.4	1,499.6
Kruške	160.1	188.3	163.9	198.8	180.7	365.5	431.6	389.1	400.2	333.1	359.5	347.3	349.6	344.5
Breskve	1,402.7	1,455.2	1,497.8	1,458.8	1,276.1	1,491.9	797.2	1,235.7	1,241.3	984.2	1,192.4	1,221.3	1,254.4	852.1
Mandarine	1,892.3	1,763.2	1,965.8	2,786.5	3,204.4	2,574.7	3,449.5	2,347.2	3,092.9	2,830.8	2,697.1	2,679.8	2,695.6	2,666.2
Masline	482.6	320.7	594.6	238.9	253.8	244.3	412.0	417.1	279.1	307.5	294.9	411.7	492.1	414.1

Izvor: MONSTAT

Proizvodnja u 2023. godini u odnosu na 2022. godinu:

- **Šljive:** smanjenje proizvodnje (11,88%)
- **Jabuke:** smanjenje proizvodnje (16,13%)
- **Kruške:** smanjenje proizvodnje (-29,45%)
- **Breskve:** smanjenje proizvodnje (30,39%)
- **Mandarine:** povećanje proizvodnje (3,11%)
- **Masline:** smanjenje proizvodnje (-13,80%)

Tabela 5. Proizvodnja grožđa, 2010 – 2023, u t

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ukupno	30,517.4	23,239.8	27,228.9	26,346.8	18,873.5	24,826.6	30,153.0	23,481.7	25,770.2	21,865.0	22,711.1	24,405.7	21,172.7	16,283.0
Na plantažama	28,920.1	22,132.6	25,079.2	24,147.7	17,128.7	23,085.6	28,925.4	22,201.9	24,440.6	20,864.0	21,268.7	22,998.3	19,945.1	15,293.5

Izvor: MONSTAT

Proizvodnja grožđa u 2023. godini u odnosu na 2022. godinu:

- **Ukupna proizvodnja grožđa:** smanjenje 23.09%

Tabela 6. Proizvodnja sijena na livadama, 2010 – 2023.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Ukupna proizvodnja, t	167,093.4	174,258.2	113,651.2	158,224.3	162,257.7	174,693.6	194,738.8	196,507.2	212,967.0	228,111.3	229,227.6	223,977.2	210,009.0	211,876.6

Izvor: MONSTAT

- **Proizvodnja sijena na livadama u 2023. godini u odnosu na 2022. godinu veća je za 0,89%.**